

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSENBERG W POZEZDRZU

I. WSTĘP

II. PODSTAWA PRAWNA

III. PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU ORIENTACJI, PORADNICTWA I DORADZTWA ZAWODOWEGO

IV. CELE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

V. ZAKRES DZIAŁAŃ OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ WSDZ

VI. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

VII. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ Z ZAKRESU ORIENTACJI, PORADNICTWA I DORADZTWA ZAWODOWEGO

VIII. UMIEJĘTNOŚCI KSZTAŁTOWANE W TOKU REALIZACJI PROGRAMU

IX. MONITORING I EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

I. WSTĘP

Planowanie ścieżki edukacyjnej i rozwój kariery zawodowej jest procesem trwającym od wczesnego dzieciństwa i trwa przez całe życie człowieka. Edukacja i praca zawodowa są ze sobą ściśle powiązane, praca zawodowa bazuje na edukacji, a ta z kolei przygotowuje do pracy zawodowej. Dla dzieci i młodzieży zajęcia edukacyjno -zawodowe realizowane są w szkole, która stopniowo przygotowuje młodego człowieka do wejścia w dorosłe życie. Dynamika zmian na rynku pracy, zdolność i umiejętność dostosowania się do wymogów i oczekiwań pracodawców sprawiają, że planowanie i uświadamianie dzieciom i młodzieży ważności decyzji o wyborze zawodu staje się niezwykle ważna. Dużą rolę odgrywają w tym procesie wychowawcy klas, nauczyciele i pedagodzy szkolni.

WSDZ określa zadania osób uczestniczących w jego realizacji, czas i miejsce realizacji, oczekiwane efekty i metody pracy.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

II. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 1982 nr 3 poz. 19 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2018 poz. 1601).

III. PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU ORIENTACJI, PORADNICTWA I DORADZTWA ZAWODOWEGO.

DORADCA ZAWODOWY

Osoba udzielająca pomocy młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, w kierunku kształcenia i szkolenia, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEK ZAWODOWYM

Ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

ZAJĘCIA Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum, których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).

ZAJĘCIA ZWIĄZANE Z WYBOREM KIERUNKU KSZTAŁCENIA I ZAWODU

Zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

PREORIENTACJA ZAWODOWA

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSENBERG W POZEZDRZU

Ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

ORIENTACJA ZAWODOWA

Ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

DORADZTWO ZAWODOWE

Uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII– VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

Celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę

ZAWÓD

Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.(por.: J. Szczepański: Czynniki kształtujące zawód i strukturę zawodową. Socjologia zawodów.(1965) KiW.)

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

IV. CELE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO.

CELE OGÓLNE

1. Wprowadzenie w świat zawodów, uświadomienie roli pracy w życiu człowieka.
2. Przygotowanie uczniów do podjęcia trafnej decyzji szkolnej i zawodowej.
3. Kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie.
4. Wspieranie nauczycieli w wypełnianiu zadań z zakresu doradztwa zawodowego.
5. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
6. Stworzenie środowiska, sieci współpracy na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.

Celem **preorientacji zawodowej w oddziale przedszkolnym** jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Celem **orientacji zawodowej w klasach I– VI SP** jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

Celem **doradztwa zawodowego w klasach VII– VIII** SP szkoły podstawowej jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań , uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

V. ZAKRES DZIAŁAŃ OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ WSDZ

DYREKTOR SZKOŁY

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- powołuje zespół do spraw opracowania programu do WSDZ;
- współpracuje z doradcą zawodowym/osobą pełniącą obowiązki doradcy w celu realizacji programu do WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole, a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

DORADCA ZAWODOWY:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje program do WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

WYCHOWAWCY:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

NAUCZYCIELE (każdego etapu edukacyjnego):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kącki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

SPECJALIŚCI:

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia z uczniami;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

NAUCZYCIELE-WYCHOWAWCY W ŚWIETLICY SZKOLNEJ:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąciki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

NAUCZYCIEL-BIBLIOTEKARZ:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSENBURG W POZEZDRZU

- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

SOJUSZNICY – SIEĆ WSPÓŁPRACY

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Sieć doradców zawodowych organizowana w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej
- Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku
- Powiatowy Urząd Pracy w Węgorzewie
- WMODN w Olsztynie –filia Olecko
- Gminna Biblioteka Publiczna w Pozezdrzu
- Szkoły ponadpodstawowe

VI. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

- Zajęcia z wychowawcą
- Zajęcia z pedagogiem szkolnym
- Godziny w planie nauczania doradztwa zawodowego w kl. VII, VIII SP
- Lekcje przedmiotowe
- Powiązanie treści programowych przedmiotów ze światem zawodów
- Pogadanki
- Dyskusje

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

- Spotkania z doradcą zawodowym
- Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowymi, przedstawicielami zawodów
- Wizyty zawodoznawcze
- Gazetki ścienne
- Organizacja OTK
- Udział w Dniach otwartych szkół ponadpodstawowych

VII. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ Z ZAKRESU ORIENTACJI, PORADNICTWA I DORADZTWA ZAWODOWEGO.

W każdym roku szkolnym opracowany będzie Program realizacji Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, którego elementami będą: temat/ działanie, metody i formy realizacji działań, termin realizacji, realizatorzy, odbiorcy, terminy, uwagi do realizacji/komentarze, podmioty wspierające.

VIII. UMIEJĘTNOŚCI KSZTAŁTOWANE W TOKU REALIZACJI PROGRAMU

PRZEWIDYWANE REZULTATY

A. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej.

Nauczyciele:

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

- potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy,
- potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów,
- potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach, na zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

B. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów.

Uczniowie:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu,
- potrafią dokonać samooceny w aspekcie czynników decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej,
- potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony,
- znają świat pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować siebie do odpowiedniej grupy, a także wiedzą, gdzie szukać informacji na ten temat,
- potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć prawidłowe decyzje edukacyjne i zawodowe.

C. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców.

Rodzice:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu przez swoje dziecko,
- rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka,
- wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka,
- znają świat pracy i ofertę szkolnictwa ponadpodstawowego,

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JADWIGI TRESSEBERG W POZEZDRZU

- potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka,
- potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji.

IX. MONITORING I EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego oraz roczny plan doradztwa są monitorowane. Za monitoring odpowiada bezpośrednio osoba koordynująca działania w ramach doradztwa zawodowego – pedagog. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Ewaluacja jest niezbędna, aby działania szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów.

Dyrektor, po konsultacji z doradcą zawodowym, ustala sposoby, zasady i harmonogram oraz obszary prowadzenia monitoringu i ewaluacji.

Rada pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę i pracę osób zaangażowanych w zadania z doradztwa zawodowego.

Sprawozdanie z realizacji rocznego Programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego przy współpracy z wychowawcami i nauczycielami sporządza osoba koordynująca działania w ramach doradztwa zawodowego.

Opracowała: Katarzyna Lisowska pedagog szkolny/doradca zawodowy